

ledes at man kunde faa Omraadet for Le-gater udvidet noget; det trænger ganske sikkert til at udvides i mange forskellige Retninger. Altsaa, jeg tror, at der er mange udmærkede stedlige Kræfter, der skulle paakaldes, inden man gaar til at betragte denne Sag som et Statsanliggende. *Inden* man har forsøgt at udvikle alle de Betingelser, der findes hos selve Befolkningen, den Interesse, Humanitet og Velvilje, som man ganske sikkert hele Landet over vil føle for Sagen, naar den nu er rejst; *inden* man har faaet udnyttet alle disse Kræfter, vil det vistnok være for tidlig at fastslaa noget, som man ikke har turdet vove i noget som helst andet Kulturland.

Jeg paaskønner i høj Grad, at de ærede Forslagsstillere ikke have henvist Sagen til Skoleloven, men have fremsat den paa et selvstændigt Forslag, ikke fordi jeg mener, at det ikke er et Æmne, der kunde føres ind under Skoleloven, ikke paa nogen som helst Maade, men fordi vi maa være enige om, at før det foreliggende Skolelovsforslag er blevet vedtaget, kunne vi aldeles ikke begynde at tale om en Skole-reform. Skoleloven er nu nærmest en Kastehold i Landstingets sportslige Læg, og vi kunne ikke komme videre, vi kunne ikke komme ud til Befolkningen og tale om en Skolereform, en Reform af selve Folkeskolen, før vi ere blevne færdige med dette Lovforslag og have faaet det godkendt. Men den Dag, da denne Skolelov bliver godkendt, antager jeg, at der er mange af de tilstedeværende og sikkert ogsaa mange af Forslagsstillerne, der ville rejse en Bevægelse i Folket, rejse Folkets Opmærksomhed for en virkelig Reform af Skolens Anliggender. Før en saadan Agitation er kommen frem — thi det er jo klart, at Bævidstheden om, hvor langt vort Skolevæsen er tilbage, kan ikke vokse op i selve Befolkningen, det er noget, man maa belære den om ved at vise, hvilken Almueskole der findes i andre Kulturlande — jeg siger, før en saadan Agitation er kommen frem, kunne vi næppe faa den foreliggende Sag frem ad Skolelovens Vej. Men naar det omtalte Tidspunkt indtræffer, mener jeg, at det er et af de Punkter, der maa komme med. Vi maa ogsaa have Haandarbejde for Drengene og Pigerne med i Skolen, vi maa have Sundhedslære, Hygieine, eller hvad man nu vil kalde det, ind i selve Almueskolen, og det maa vi af den Grund, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne begyndte med at omtale: Børnenes Arbejdsdygtighed. Den ærede

Ordfører citerede nogle Bemærkninger, som vare faldne her i Torsdags, og som gik ud paa, at det var vigtigere at lære at arbejde end at erhverve sig intellektuelle Kundskaber. Jeg hørte ikke den Bemærkning paa den Maade, jeg hørte det ærede Medlem for Nørre Sundby (J. Jensen) sige, at det var vigtigere, at Børn lærte Arbejde end Lektie læsning. Deri er jeg saa inderlig enig med ham. Det er en Ulykke ved den nuværende Skole — og det bliver ikke bedre, hvis den nu foreliggende Skolelov bliver vedtagen — at vor Skole er og bliver Lektieanstalt, medens man i enhver Henseende burde sørge for at gøre Skolen til en Anstalt, hvor Børnene lærte at arbejde baade med deres aandelige og legemlige Kræfter. Det er Maalet, man skulde sætte, naar man en Gang kommer til at virke for en virkelig Reform efter det nuværende Skolelovsforslags Vedtagelse. I saa Tilfælde kunde man komme ind paa den Vej, man nu har betraadt med et godt Resultat i Norge, som man har betraadt i Finland, som man har betraadt i Tyskland. Man vilde da i det Øjeblik, man lærte Børnene, hvad der hører med til en god almindelig Husholdningsøkonomi, ligeledes kunne faa den foreliggende Sag draget frem som en Skolesag. Hvis man vilde stille det Spørgsmaal til det ærede Medlem blandt Forslagsstillerne, der bliver Medlem af det Udvalg, der kommer til at behandle Sagen: Vil De hellere fastholde Fordringen om Statshjælp med Udsigt til, at der slet ikke bliver noget ud af Sagen, eller vil De lade dette Punkt hvile til en anden Lejlighed med Udsigt til, at der allerede i denne Samling kan blive gjort Skridt i Retning af Skolebørns Bæspisning? tror jeg, at kende det ærede Medlem tilstrækkelig til at vide, at han vil sige: Jeg tager naturligvis det, som vi kunne faa, og arbejder videre paa det, som jeg anser for det principielt rigtige. I det Øjeblik, det ærede Medlem stiller sig saaledes, tror jeg, som jeg har antydet, at man i Udvalget vil kunne finde en Udvej, der bevirker ikke alene, at Forslagsstillerne faa den Glæde her at have rørt ved en Sag, der har almindelig Sympati for sig, men ogsaa have den Tilfredsstillelse, at der kan komme noget ud af Sagen.

Det er klart, at det Udvalg, der bliver nedsat, vil kunne arbejde paa adskillige andre Punkter end dem, jeg her har anvist. Der er jo en Usikkerhed over Spørgsmaalet om, i hvilken Grad en saadan Bæspisning i Skolen er nødvendig og anses som ønskelig ude omkring i Landdistrikterne. Det